

BUDŽETS PRET SABIEDRISKĀ TRANSPORTA PĒEJAMĪBU: KURŠ UZVARĒS?"

Sabiedriskā transporta iepirkums

Finanšu nepieciešamību bāzes budžetā, pamatojumam vairs nepastāv objektīvi šķēršļi, jo pēc iepirkuma līgumu noslēgšanas gandrīz visās maršrutu tīkla daļās par sabiedriskā transporta pakalpojumu iegādi maršruta tīkla daļās ir radusies iespēja precīzi noteikt ikgadējo paredzamo valsts budžeta finansējuma apjomu, pamatojoties uz iepirkumu rezultātā noslēgtajiem līgumiem un reālajām pakalpojumu izmaksām.

Esam izolējuši apjomu, ko nevaram samaksāt

pēc visu līgumu noslēgšanas vidējais vecums 10 gadu periodā būs 4,17 gadi, ES vidēji 12,7km

Mums ir ES viens no jaunākajiem autoparkiem un salīdzinoši visliktākajiem autoceļiem

Bāzes finansējums nekad nav atbildis pieejamības kritērijiem

Valsts garantētais minimums

20
reisi

Rīgas savienojums ar citu
valstspilsētu vai Pierīgu

10
reisi

Rīgas savienojuma ar valsts
pilsētām, novada pilsētām
un pagastiem vairāk par
5000

6
reisi

Novadu pilsētu
savienojumi ar
Novada pilsētām
Pagastiem

8 reisi

**Novadu pilsetu savienojums
vairāk par 5000**

- **ar citu novadu pilsētu**
- **ar novadu pilsētām un
pagastiem zem 3000**

Valstspilsētu savienojums
ar novada pilsētām (zem
5000)

4
reisi

Tuvējie novadi

N- REIZES GRIEŽAM PĒC TAM MĒRAM

SABIEDRISKĀ TRANSPORTA PIEEJAMĪBAS IZAICINĀJUMI

- FINANSĒJUMS BALSTĪTS UZ BUDŽETA IESPĒJĀM, NEVIS IEDZĪVOTĀJU VAJADZĪBĀM.
- MARŠRUTU SAMAZINĀJUMS LĪDZ 30% RĪGAS/VIDZEMES REĢIONOS.
- TRŪKST SKAIDRU VALSTS PASŪTĪJUMAM PIEEJAMĪBAS KRITĒRIJU.
- NEPIECIEŠAMS ILGTSPĒJĪGS FINANSĒŠANAS MODELIS.
- MARŠRUTA TĪKLA APJOM 2026.GADAM VEIDOTS AR SAMAZINĀJUMU, KAS IR PIEĻAUJAMS LAIKA PERIODAM 10 GADI, BET NEVIS VIENAM GADAM

Iedzīvotāju mobilitāte vai budžeta ietvars

- Nav atbildes, **vai plānotais maršrutu tīkla samazinājums ir ekonomiski pamatots.** Piemēram, Rīgas reģionā, kur pieaug iedzīvotāju skaits, maršruta tīkla samazinājums pārsniedz 30%
- **Pārspīlētās kvalitātes prasības sabiedriskajam transportam ierobežo tā pieejamību reģionos** (p., autobusu vidējais vecums nedrīkst pārsniegt 4 gadus)
- **Plānošanas reģionu kompetences samazinājums:** samazinot vietējo lēmumu pieņemšanas spēju un nepiedāvājot citu alternatīvu, tiek palielināta centralizācija, kas ir neefektīva attiecībā uz lokālajām vajadzībām
- Plānotais maršrutu tīkla samazinājums un plānotais sabiedriskā transporta biļešu cenu pieaugums **palielinās pašvaldību budžetu izdevumus skolēnu pārvadājumiem** (*sabiedriskā transporta aizstāšana ar skolēnu autobusiem, sabiedriskā transporta izdevumu kompensāciju pieaugums*)
- Iecere aizstāt sabiedriskā transporta maršrutu tīkla plānošanas pieejamības pamatprincipu* ar valsts budžeta finansiālo iespēju pamatprincipu **rada riskus sabiedriskā transporta pakalpojuma pieejamībai valstī.**

**Maršrutu tīklu veido, lai apmierinātu iedzīvotāju pieprasījumu pēc sabiedriskā transporta pakalpojumiem un nodrošinātu maršrutu tīklā iespēju apmeklēt izglītības iestādes, ārstniecības iestādes, darbavietas, valsts un pašvaldību institūcijas to normālajā (vispārpieņemtajā) darba laikā (Sabiedriskā transporta pakalpojumu likums)*

Aktuālākie nozaru jautājumi Turpmāka sabiedriskā transporta pakalpojuma pieejamība

LPS viedoklis

Nav pieļaujama sabiedriskā transporta maršrutu tīklu samazināšana, ja nav veikts ekonomiski pamatots tīklu izvērtējums un nav noteikta skaidra valsts finanšu bāze pakalpojuma nodrošināšanai.

SM izstrādāt ekonomiski pamatotus un objektīvus kritērijus valsts pasūtījuma apjoma noteikšanai sabiedriskajam transportam, kā arī ieviest automatizētu datu analīzi informācijas sistēmās, kas ļautu pieņemt pamatotus lēmumus par maršrutu tīkla attīstību vai optimizāciju.

MK (SM) viedoklis

Prognozētais reģionālās nozīmes maršrutu tīkla apjoms paredz, ka katrā tīkla daļā tiek samazināti reisi ar zemiem rentabilitātes un pārvadāto pasažieru rādītājiem, iekļaujot priekšlikumus par maršrutiem, kuri varētu tikt izpildīti uz komerciāliem principiem.

LPS Tautsaimniecības komitejas priekšlikumi

Ekonomiski pamatoti un objektīvi kritēriji, pēc kuriem noteiks valsts pasūtījumu

Atsevišķs sabiedriskā transporta regulējums Rīgas metropoles zonai

Kvalitātes prasību samazināšana (vecums 4.gadi, min.reisus ar spec vajadzībam,)

Stiprināt plānošanas reģionu kompetenci stratēģiskos jautājumos

Izveidot vienotu datu platformu sabiedriskā transporta stratēģiskai plānošanai.

Transporta pēc pieprasījuma reģionos (ilgstspēja, ATD ekskluzīvas tiesības, mērķis pretējs Sociālā fonda būtībai, integrācijas stratēģija ar esošiem maršrutiem)